

För dig som ska
ta körkort, har
körkort eller ska
vara handledare.

Körkort – du har väl
koll på vad som gäller?

KÖRKORT

– spännande, ansvarsfullt och mycket att tänka på! Den här broschyren hjälper dig att hitta rätt bland kraven för de olika körkortsbehörigheterna. Den vänder sig till dig som ska ta körkort, vara handledare och till dig som vill veta mer om vad som gäller för den som har körkort.

INNEHÅLL

JAG SKA TA KÖRKORT

sid 4

Här hittar du information som du har nytta av innan du påbörjar din utbildning för att ta körkort:

- Krav på körkort, traktorkort och förarbevis
- Krav för att få körkort
- Körkort med villkor
- Körkortsbehörigheter
- Körkortstillstånd
- Kursplan
- Introduktionsutbildning
- Handledare

JAG HÅLLER PÅ ATT TA KÖRKORT

sid 10

Här hittar du information om vad du ska tänka på under din utbildningstid, hur provet går till och vilka kunskaper som krävs:

- Teoriutbildning
- Övningskörning
- Riskutbildning
- Utbildning för körkort AM
- Förarprov
- Kunskapsprov
- Körprov
- Särskilt manöverprov för motorcykel
- Efter provet

JAG HAR KÖRKORT

sid 24

Här hittar du information om förnyelse av körkort, giltighetstid, vad som gäller vid återkallelse samt utländska körkort:

- Förnya körkortet
- Stulet, borttappat eller skadat körkort
- Återkallat körkort
- Utländskt körkort
- Internationellt körkort
- Att köra med svenskt körkort i andra länder inom Europa
- Övergångsregler och gamla rättigheter

Jag ska ta körkort

Det finns en hel del att tänka på för att du ska få en så bra utbildning som möjligt och bli en förare som kör trafiksäkert och miljövänligt. Sök information, prata med din handledare, trafikskolor eller andra godkända utbildare (gäller behörighet AM) och jämför hur olika utbildare lägger upp utbildningen!

Blanda gärna privat övningskörning med körning på trafikskola. Den stora fördelen med att övningsköra privat är att man kan träna ofta och mycket. För körkort med behörighet AM får övningskörning dock bara ske hos behörig utbildare. Privat övningskörning är inte tillåten.

Krav på körkort, traktorkort och förarbevis

För att få köra motordrivet fordon i Sverige måste man ha körkort, traktorkort eller förarbevis. På körkortet anges vilka fordon man får köra med bokstäverna AM, A1, A2, A, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE. Körkortet är också en identitetshandling. För att få köra traktor på väg, måste man ha traktorkort, om man inte har körkort. Man får även köra traktor med

AM-körkort från 15 års ålder. För att få köra moped klass II krävs ett förarbevis om du inte har körkort eller traktorkort. För att få köra terrängvagn måste man ha körkort med behörighet B och för att få köra terränghjuling eller snöskoter måste man ha ett giltigt förarbevis.

Krav för att få körkort

Körkort får utfärdas endast för den som

- har körkortstillstånd
- är permanent bosatt i Sverige eller studerar här sedan minst sex månader
- har fyllt
 - 15 år för behörighet AM
 - 16 år för behörighet A1
 - 18 år för behörigheterna A2, B, BE, C1 och C1E
 - 20 år för behörighet A under förutsättning att du och har haft körkort med behörigheten A2 under minst två år

- 21 år för behörigheterna C, CE, D1 och D1E
- 24 år för behörigheterna D, DE och A (om du inte har haft körkort med behörighet A2 under minst två år, se ovan)

- har avlagt godkänt förarprov (kunskapsprov och körprov).
För behörighet AM krävs ett godkänt kunskapsprov.

Dessutom krävs det att man inte har körkort som är utfärdat i någon annan stat inom EES-området, eller i Storbritannien, Nordirland, Färöarna, Schweiz eller Japan. EES-staterna är: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

Körkort med villkor

Transportstyrelsen beslutar om ett körkort ska gälla med något villkor. Ett sådant villkor kan för en person med funktionsnedsättning vara att fordonet ska vara utrustat på ett speciellt sätt. Transportstyrelsen kan kräva att den som har en viss sjukdom ska skicka in ett läkarintyg efter en bestämd tid. Ett körkort kan också begränsas till att avse automatväxlade fordon.

Villkor som utgör utökning eller begränsning i behörigheten anges i körkortet med en sifferkod.

Exempel: 01.06 = glasögon eller kontaktlinser, 78 = begränsat till fordon med automatisk växellåda, 20.06 = handmanövrerad broms.

Körkortsbehörigheter

Krav på ålder samt vilka fordon du får köra för de olika körkortsbehörigheterna.

AM 15 ÅR

Moped klass I (EU-moped)

Behörighet AM ger även rätt att köra

- Moped klass II
- Traktor a (En traktor a är konstruerad för en hastighet av högst 40 km/timmen)
- Motorredskap klass II (motorredskap som är konstruerat för hastighet av högst 30 km/tim)

A1 16 ÅR

1. Tvåhjulig lätt motorcykel

(max 125 cm³ och 11 kW samt ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,1 kW/kg)

2. Trehjulig mc (max 15 kW)

Behörighet A1 ger även rätt att köra

- Moped klass I och klass II
- Traktor a
- Motorredskap klass II
- Terränghjulig och snöskoter (om körkortet är utfärdat före den 1 januari 2000)

A2 18 ÅR

1. Tvåhjulig mellanstor motorcykel (max 35 kW och ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,2 kW/kg och som, om fordonets originalutförande har ändrats, har sitt ursprung i ett fordon med högst den dubbla effekten)

2. Trehjulig mc (max 15 kW)

Behörighet A2 ger även rätt att köra

- Moped klass I och klass II
- Traktor a
- Motorredskap klass II

A 24 ÅR

(20 ÅR VID 2 ÅRS INNEHAV AV A2)

(21 ÅR FÖR TREHJULIG MC ÖVER 15 KW)

Två- och trehjulig tung motorcykel

Behörighet A ger även rätt att köra

- Moped klass I och klass II
- Traktor a
- Motorredskap klass II
- Terrängjuling och snöskoter (om körkortet är utfärdat före den 1 januari 2000)

B 18 ÅR

1. Personbil eller lätt lastbil med en totalvikt av högst 3,5 ton

- en lätt släpvagn som väger högst 750 kg i totalvikt
- en släpvagn som väger mer än 750 kg i totalvikt, förutsatt att bilens och släpvnens sammanlagda totalvikt inte överstiger 3,5 ton och att bilen får dra kombinationen. Det kan du kontrollera med hjälp av släpvnenskalkylatorn.

2. Terrängvagn

3. Motorredskap klass I (motorredskap som är konstruerat för en högre högsta hastighet än 30 km/tim)

4. Trehjulig motorcykel (21 år för trehjulig motorcykel över 15 kW)

5. Fyrhjulig motorcykel

Behörighet B ger även rätt att köra

- Moped klass I och klass II
- Traktor a och b (En traktor b är konstruerad för en hastighet som överstiger 40 km/timmen)
- Motorredskap klass II
- Terrängjuling och snöskoter (om körkortet är utfärdat före den 1 januari 2000)

UTÖKAD B 18 ÅR

Fordonskombinationer där bilens och släpvnens sammanlagda totalvikt överstiger 3,5 ton men inte 4,25 ton och under förutsättning att bilen får dra kombinationen.

BE 18 ÅR

Personbil eller lätt lastbil med en totalvikt av högst 3,5 ton och ett eller flera släpfordon kopplade till sådan bil, om släpfordonens sammanlagda totalvikt inte överstiger 3,5 ton och under förutsättning att bilen får dra kombinationen.

C1 18 ÅR

Tung lastbil med en totalvikt av högst 7,5 ton och personbil med en totalvikt över 3,5 ton men inte över 7,5 ton. Till ett sådant fordon får kopplas en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg.

C1E 18 ÅR

Bil som omfattas av behörighet C1 eller B och ett eller flera släpfordon som är

kopplade till sådan bil, om bilens och släpfordonens sammanlagda totalvikt inte överstiger 12 ton.

C 21 ÅR*

Tung lastbil och personbil med en totalvikt över 3,5 ton. Till ett sådant fordon får kopplas en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg.

CE 21 ÅR*

Bil som omfattas av behörighet C och ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, kopplade till sådan bil.

D1 21 ÅR*

Buss som är konstruerad och tillverkad för högst 16 passagerare utöver föraren och med en längd som inte överstiger 8 meter. Till ett sådant fordon får kopplas en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg.

D1E 21 ÅR*

Buss som omfattas av behörighet D1 och ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, kopplade till sådan buss.

D 24 ÅR*

Buss oavsett antal sittplatser och längd. Till ett sådant fordon får kopplas en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg.

DE 24 ÅR*

Buss som omfattas av behörighet D och ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, kopplade till sådan buss.

* Lägre ålderskrav gäller för personer som har förvärvat grundläggande kompetens genom sådan grundutbildning som avses i lagen om yrkesförarkompetens.

ATT TÄNKA PÅ

Tänk på att viktförhållandena kan bli sådana att du måste ha körkort med utökad B eller BE om du byter bil eller släp.

Uppgifter om hur mycket din bil får dra hittar du på bilens registreringsbevis. Du kan också ta hjälp av släpvnagskalkylatorn eller Transportstyrelsens app – Mina fordon.

TA HJÄLP AV SLÄPVAGNSKALKYLATORN

Släpvnagskalkylatorn är en tjänst som kan hjälpa dig att snabbt få besked om du får dra en specifik släpvagn. Dessutom får du reda på vilken körkortsbehörighet som krävs och hur mycket släpet kan lastas. Du får också information om högsta tillåta hastighet för ekipaget. Du hittar kalkylatorn på transportstyrelsen.se/slapp

Körkortstillstånd

Innan du får börja övningsköra, måste du ha ett körkortstillstånd. Detta gäller oavsett vilken körkortsbehörighet du söker. Tänker du övningsköra privat? Då krävs det dessutom att du har en godkänd handledare och för behörighet B ska du även ha gått en introduktionsutbildning. Privat övningskörning är inte tillåten för körkort behörighet AM.

Om du redan har ett giltigt körkort med behörighet B behöver du inte ansöka om körkortstillstånd för att få genomföra körprov utökad B. Du behöver heller inte gå introduktionsutbildning för att få övningsköra privat om du har behörighet B.

Om du inte har körkort med behörighet B måste du ha ett giltigt körkortstillstånd då du gör provet för utökad B. Du måste även ha gått en introduktionsutbildning.

Du ansöker om körkortstillstånd hos Transportstyrelsen. Tillsammans med din ansökan ska du skicka in en hälsodeklaration samt ett intyg om synprovning. Gäller din ansökan högre behörigheter (C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE) krävs det ett läkarintyg. Transportstyrelsen beviljar dig körkortstillstånd om du anses lämplig som förare med hänsyn till dina personliga och medicinska förhållanden.

Du kan ansöka om körkortstillstånd på **transportstyrelsen.se**

Du kan även kontakta Transportstyrelsens kundtjänst för körkort, telefon 0771-81 81 81.

När du har ett giltigt körkortstillstånd, får du övningsköra och göra förarprovet (kunskapsprov och körprov). För körkort behörighet AM ska du göra ett kunskapsprov hos Trafikverket. Ett körkortstillstånd är giltigt i fem år. Giltighetstiden kan inte förlängas. Om du inte har gjort ett godkänt kunskapsprov och körprov inom den tiden, måste du ansöka om ett nytt körkortstillstånd. Din godkända handledare behöver inte ansöka om godkännande på nytt om hans eller hennes godkännande fortfarande är giltigt. Vissa brott och andra omständigheter som anges i körkortslagen kan leda till att körkortstillståndet återkallas.

Kursplan

Kursplanen talar om vilken inriktning och vilka mål förarutbildningen har. Både kunskapsprovet och körprovet genomförs och bedöms utifrån innehållet i kursplanen. Kursplanen finns på **transportstyrelsen.se**

Introduktionsutbildning

Om du ska övningsköra privat för behörighet B, behöver du och din handledare ha gått en introduktionsutbildning.

Den som ska vara handledare vid privat övningskörning ska ha gått en introduktionsutbildning innan han eller hon kan bli godkänd som handledare. Du måste även själv ha en giltig introduktionsutbildning när du övningskör.

Introduktionsutbildningen innehåller tre delar:

- körkursutbildningens mål och innehåll samt regler för övningskörning
- hur man planerar och strukturerar övningskörning
- viktiga faktorer för trafiksäkerheten och miljön.

Godkända utbildare för introduktionsutbildning hittar du på **transportstyrelsen.se** eller genom att kontakta Transportstyrelsens kundtjänst för körkort, telefon 0771-81 81 81.

Handledare

Det krävs en godkänd handledare vid privat övningskörning. Handledaren är ansvarig och anses som förare vid övningskörningen. Den som ska vara din handledare ska skicka sin ansökan till Transportstyrelsen. Ett godkännande som handledare gäller för en viss elev.

En handledare kan som mest ha 5 elever samtidigt.

Ett godkännande gäller i fem år och kan innehålla flera körkortsbehörigheter för en och samma elev.

Du som handledare eller elev kan inte begära att ett godkännande som handledare som har beslutats från den 1 februari 2012 ska upphöra att gälla. Det är dock fortfarande möjligt att begära att ett handledarskap som har beslutats före den 1 februari 2012 ska upphöra att gälla. En sådan begäran ska vara skriftlig och skickas till Transportstyrelsen.

Du kan ansöka om handledarskap direkt på internet eller beställa en blankett för att ansöka om handledarskap på **transportstyrelsen.se**

Du kan även kontakta Transportstyrelsens kundtjänst för körkort, telefon 0771-81 81 81.

Den som ska vara handledare ska

- ha fyllt 24 år
- ha körkort för aktuell behörighet och ha haft det i sammanlagt minst fem år av de senaste tio åren (dock kan handledarskap avslås om körkortet har varit återkallat under de senaste tre åren)
- vara van vid och skicklig på att köra det aktuella fordonet
- ha gått en introduktionsutbildning (gäller behörighet B).

Jag håller på att ta körkort

I körkortsutbildningen är både teori och praktik viktiga. Det du lär dig genom att läsa teorin ger dig förutsättningar att köra med omdöme och klara av spelreglerna i trafiken. Kunskaperna du får genom teorin tillsammans med erfarenheten du får genom övningskörningen behöver du för att kunna hantera de situationer och problem som du ställs inför i trafiken.

Teoriutbildning

I körkortsutbildningen är både teori och praktik viktiga. Det du lär dig genom att läsa teorin ger dig förutsättningar att köra med omdöme och klara av spelreglerna i trafiken. Kunskaperna du får genom teorin tillsammans med erfarenheten du får genom övningskörningen behöver du för att kunna hantera de situationer och problem som du ställs inför i trafiken. Om du varvar teori och praktik i din utbildning, har du bäst förutsättningar för att nå ett bra resultat.

Studiematerial

Om du väljer att utbilda dig på trafikskola, kommer skolan att tillhandahålla studiematerial. Förutom att kontakta en trafikskola så kan du även få tag på

studiematerial genom att

- låna studiematerial på ett bibliotek
- köpa studiematerial i bokhandeln eller via Sveriges trafikutbildares riksförbunds e-handel på webben.

Tänk på att materialet snabbt kan bli inaktuellt. Kontrollera gärna med en trafikskola eller med förlaget.

Övningskörning

Du måste öva och uppleva en mängd olika situationer i trafiken för att få förutsättningar att klara av spelreglerna i trafiken. Det gör du genom att övningsköra. Det är många olika moment som du ska öva – allt från att starta, stanna och växla till att planera och till exempel genomföra en vänstersväng på landsväg i rusningstrafik.

För att få övningsköra ska du ha ett giltigt körkortstillstånd, och om du ska övningsköra privat, ska du ha en godkänd handledare. Om du ska övningsköra för personbil, ska du och din handledare gå igenom en introduktionsutbildning på minst tre timmar innan du får börja övningsköra. Läs mer om Introduktionsutbildning på sidan 9.

När du övningskör privat ska din handledare ha med handledarbeviset för att kunna visa upp detta vid en eventuell kontroll. Den gröna och vita skylten ÖVNINGSKÖR ska vara placerad så att den är väl synlig bakifrån.

Riskutbildning

För att få ta körkort för personbil (behörighet B) och motorcykel (behörighet A1, A2 och A), krävs en genomförd och giltig riskutbildning.

Riskutbildning för personbil kan inte tillgodoses för motorcykel, eftersom riskutbildningen för motorcykel är specifikt inriktad på risker med körning med MC. Riskutbildning för motorcykel kan därför inte tillgodoses för personbil.

Syftet med riskutbildningen är att du ska få ökad insikt om risker och beteenden i trafiken som kan leda till att riskfyllda situationer uppstår, samt möjligheterna att undvika dessa.

ÅLDER FÖR ATT FÅ BÖRJA ÖVNINGSKÖRA

- 14 år och 9 månader för körning med moped klass I hos behörig utbildare,
- 15 år och 9 månader för körning fordon som kräver behörighet A1,
- 16 år för körning med personbil utan släpfordon,
- 17 år och 6 månader för körning med fordon som kräver behörighet A2 och om du ska övningsköra med lätt lastbil, lätt släp eller med fordon som kräver utökad behörighet B,
- 18 år för körning med fordon som kräver behörighet BE, C1 eller C1E,
- 19 år och 6 månader för körning med tvåhjulig motorcykel som kräver behörighet A, under förutsättning att körkortshavaren har haft körkort med behörigheten A2 under minst ett år och sex månader,
- 20 år* för körning med fordon som kräver behörighet C, CE, D1, D1E eller för körning med trehjulig motorcykel med en högre nettoeffekt än 15 kilowatt,
- 23 år* för körning med fordon som kräver behörighet D, DE eller för körning med tvåhjulig motorcykel som kräver behörighet A, om körkortshavaren inte har haft körkort med behörigheten A2 under minst ett år och sex månader:

* Om du går en yrkesförarutbildning i gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning eller hos utbildare med tillstånd av Transportstyrelsen gäller andra lägre ålderkrav. Läs mer på transportstyrelsen.se

JAG HÅLLER PÅ ATT TA KÖRKORT

Den obligatoriska riskutbildningen omfattar två delar.

- Del 1 handlar om alkohol, andra droger, trötthet och riskfyllda beteenden i övrigt.
- Del 2 handlar om hastighet, säkerhet och körning under särskilda förhållanden.

När du går riskutbildningens del 2 ska du vara i slutskedet av din förarutbildning. Anledningen är att det ställs höga krav på till exempel körvana, bedömning, värdering och förståelse av olika trafiksituationer.

En riskutbildning är giltig i fem år, men giltighetstiden upphör att gälla samma dag som körkortet utfärdas. När du gör ditt kunskapsprov och körprov, måste du ha gjort riskutbildningens båda delar och giltighetstiden får inte ha gått ut. Om du har haft ett körkort tidigare men fått det återkallat måste du göra en ny riskutbildning innan förarprovet.

Du kan göra riskutbildningen hos utbildare som är godkända av Transportstyrelsen. Trafikskolorna anmäler sina elever till riskutbildningen. Om du inte är elev vid en trafikskola, får du själv kontakta en godkänd utbildare.

Länk till godkända utbildare som erbjuder riskutbildning finns på **transportstyrelsen.se**

Du kan även kontakta Transportstyrelsens kundtjänst för körkort, telefon 0771-81 81 81.

Utbildningen för körkort AM

Utbildningen för körkort AM (moped klass I) ska vara sammanlagt minst 12 timmar. Den ska innehålla både teoretiska och praktiska moment som övningskörning i trafik. För att en elev ska få övningsköra med moped klass I måste man ha uppnått en ålder av 14 år och 9 månader samt ha ett giltigt körkortstillstånd.

Uppsikt under övningskörningen ska ske av en behörig utbildare. Privat övningskörning är inte tillåten. Utbildningen sker hos en godkänd utbildare och omfattar minst åtta timmar teori och minst fyra timmar praktik.

Förarprov

För att få göra förarprovet måste du uppfylla de övriga kraven för att få körkort. Förarprovet består av ett kunskapsprov (teoriprov) och ett körprov. För behörighet AM består förarprovet enbart av ett kunskapsprov och för utökad behörighet B (B96) enbart ett körprov (om du redan har körkort för behörighet B). Du gör ditt förarprov på någon av Trafikverket Förarprovs provplatser.

Identifiering

Både vid kunskapsprov och körprov

måste du kunna styrka din identitet med en godtagbar och giltig identitetshandling (id-handling). Fotot på id-handlingen måste tydligt visa att det är du. Godkända identitetshandlingar är giltigt SIS-märkt företagskort, identitetskort eller tjänstekort, svenskt nationellt identitetskort, identitetskort utfärdat av Skatteverket, svenskt körkort, svenskt EU-pass, övriga EU-pass och pass utfärdat av Färöarna, Förenade kungariket (Storbritannien och Nordirland), Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz.

Saknar du en sådan giltig identitetshandling?

I så fall kan du ansöka om undantag hos Trafikverket, blankett för ansökan hittar du på trafikverket.se/korkort. Din identitet måste då intygas av en förälder, annan vårdnadshavare, make, maka, registrerad partner, sambo eller myndigt barn. Den som intygar måste själv ha en sådan giltig och godtagbar identitetshandling. Observera att ansökan om undantag ska vara gjord och ha blivit beviljad innan du kommer till provet.

Fotografering

Du blir fotograferad för körkortet i samband med att du gör kunskapsprovet. Fotografiet och din namnteckning, som du skriver i samband med fotograferingen, sparas för att användas när ditt körkort ska tillverkas. Du som ska göra körprov men inte blivit fotograferad vid kunskapsprov måste fotograferas i god

tid innan körprov. Detta gäller även dig som ska göra körprov för utökad behörighet B, uppgradering av A-behörighet samt prov för att upphäva villkor. Observera att fotoutrustning inte finns på alla provplatser för körprov. Kontakta Trafikverkets kundtjänst Förrarprov på 0771-17 18 19, för information om var du kan fotografera dig.

Läs mer om fotografering på trafikverket.se/korkort

Boka prov

Du kan boka prov på **trafikverket.se/bokaprov** eller genom att kontakta Trafikverkets kundtjänst Förarprov på 0771-17 18 19. Tillsammans med den bekräftelse som du får på bokningen får du också information om betalningsrutinerna. Läs igenom informationen nog.

Prov för behörighet B

För att ta ett körkort för behörighet B behöver du göra ett kunskapsprov (teoriprov) och ett körprov. Du börjar alltid med kunskapsprovet, som måste vara godkänt innan du gör körprovet.

Boka kunskapsprovet och körprovet samtidigt och i god tid. Då ökar chansen att få tiderna du vill ha. Om du bokar körprovet vid ett senare tillfälle kan det ta längre tid innan du får köra upp.

Om du har bokat in proven så att det är 2-3 veckor mellan dem hinner du göra ett nytt teoriprov innan körprovet om det skulle behövas.

Plugga flitigt och övningskör mycket, då ökar dina chanser att lyckas vid första försöket.

Riskutbildningens båda delar ska vara genomförda och giltiga när du gör kunskapsprovet och körprovet.

Ett godkänt kunskapsprov gäller i fyra månader.

Kunskapsprov

Du gör provet på en dator. Provet för behörigheterna AM, A1, A2, A och B består av 70 frågor, men bara 65 av dem räknas in i resultatet. Det beror på att 5 frågor är testfrågor som ska utvärderas. Du kan inte se vilka frågor som är testfrågor. Du måste svara rätt på minst 52 av de ordinarie frågorna för att provet ska bli godkänt. Provtiden är 50 minuter. Provet för behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE består av 60 frågor (varav fem är testfrågor). För att provet ska bli godkänt måste du svara rätt på minst 44 frågor. På provet ska du visa att du har de kunskaper som behövs för att vara en trafiksäker och miljömedveten förare. Kunskapsprovet mäter dina kunskaper inom fem områden: fordonskännedom/manövrering, miljö, trafiksäkerhet, trafikregler och personliga förutsättningar. Du får veta direkt om kunskapsprovet är godkänt när du avslutat det.

Ljudsatt prov

Kunskapsprovet finns med ljud på svenska, så att du kan lyssna på provet. Detta alternativ kan du välja vid provtillfället och du behöver inte ansöka i förväg om att få använda ljud inom ordinarie provtid.

Muntligt prov, prov med förlängd provtid och prov med tolk

Om du har särskilda behov, t.ex. läs- och skrivsvårigheter, kan du ansöka om att få göra ett muntligt prov eller ett prov med förlängd provtid. Kunskapsprovet för

behörighet B finns översatt till 14 andra språk än svenska. Om du inte kan läsa något av dessa språk och inte heller talar och förstår svenska får du göra provet med tolk.

På Trafikverkets webbplats, trafikverket.se/korkort, kan du läsa mer om de olika proven och hur du ansöker. Du kan även kontakta Trafikverkets kundtjänst Förarprov på 0771-17 18 19.

Körprov

Under körprovet ska du visa att du självständigt kan tillämpa dina kunskaper i praktiken. Du ska kunna hantera fordonet i trafiken och köra med gott omdöme på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Körprovet är en kontroll av att du har de färdigheter som krävs för att få köra i trafiken.

Vid körprov för personbil och motorcykel ställs krav på fordonet som används (se nedan).

Detta bedöms i körprovet. För att körprovet ska godkännas ska du kunna köra trafiksäkert och med en god framförhållning. Du ska tillämpa gällande trafikregler, köra hastighetsanpassat och tydligt, visa hänsyn till väg- och väderleksförhållanden, annan trafik och andra trafikanter, speciellt de oskyddade. Du ska också visa en rutinmässig färdighet i manövreringen som krävs för att köra fordonet på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Dessutom ska du kunna hantera risker

som uppstår under körningen och förutse och förekomma andras agerande.

Förarprövaren gör en helhetsbedömning av din körning. Det innebär att om du gör ett litet misstag som är av liten betydelse för trafiksäkerheten så behöver det inte påverka resultatet. Under körprovet ska du visa att du klarar dig själv i trafiken och kan lösa uppgifterna självständigt.

Körprovet bygger på en kursplan som är speciellt framtagen för den körkortsbehörighet du ansöker om att få. Kursplanen förklarar vilken inriktning och vilka mål som utbildningen har.

Den förklarar också vad körkortsutbildningen ska leda till och beskriver vad du ska kunna efter utbildningen. När du gör körprovet kommer din körning att bedömas utifrån kursplanen. Kursplanen finns på **transportstyrelsen.se**

Förarprövaren utgår från fem viktiga kompetensområden vid sin helhetsbedömning av din körning:

1. Fordonskännedom

Du ska kunna göra någon eller några delar av en säkerhetskontroll på fordonet, och förstå vilka risker som kan uppstå om fordonet inte fungerar som det ska. Du ska även kunna ändra på reglage under tiden du kör.

2. Manövrering

Du ska kunna styra, växla, gasa och bromsa på ett naturligt sätt.

Du ska även kunna manövrera bilen, till exempel på en parkering.

3. Miljö och sparsam körning

Du ska kunna köra på ett miljövänligt sätt. Det innebär att du ska köra på ett sätt som medför låg bränsleförbrukning, så att körningen inte påverkar miljön mer än nödvändigt.

4. Trafikregler

Du ska kunna tillämpa de trafikregler som gäller.

5. Trafiksäkerhet och beteende

Du ska kunna visa att du förstår var, när och hur du ska titta i olika situationer. Du ska veta varför du behöver göra det, och du ska anpassa din körning efter vad du ser. Du ska även anpassa din hastighet efter till exempel sikt, väglag och trafikmiljö. Du ska förstå vilka risker som kan uppkomma i olika situationer. Du ska placera bilen tydligt, till exempel när du ska svänga eller välja körfält. Du ska köra med tillräckliga säkerhetsmarginaler och kunna samspela med andra trafikanter på ett bra sätt, till exempel när du har väjningsplikt.

Krav på fordon

Behörighet B

Vid körprov för behörighet B ska bilen som används vara lämplig för provet och ägas eller innehas av:

1. Trafikverket,
2. en trafikskola med tillstånd, eller
3. en gymnasieskola.

Den som bokar prov privat hyr en bil av Trafikverket för provet. Bilen bokas samtidigt som provet i bokningstjänsten trafikverket.se/bokaprov

JAG HÅLLER PÅ ATT TA KÖRKORT

Om provet bokats genom en trafikskola, används vanligtvis skolans bil. Annars kan du göra provet i en av Trafikverkets bilar.

Kravet på fordon gäller även om provet är ett föreläggandeprov för behörighet B eller ett körprov för hävning av villkor automat.

Undantag från kravet på fordon vid körprov B

Kravet gäller inte personer som har körkortstillstånd med villkor om anpassat fordon och som därför behöver använda en egen anpassad bil.

Utökad B

Körprovet för utökad B-behörighet ska genomföras med en personbil eller lätt lastbil med en tjänstevikt av lägst 1 000 kg och en totalvikt av högst 3 500 kg samt ett släpfordon med en totalvikt över 750 kg. Släpfordonet ska vara lastat till minst halva maximilasten med förankringsbart gods av styckegodskaraktär. Släpfordonets lastutrymme ska ha formen av en sluten lådkonstruktion som är minst lika hög och bred som dragfordonet. Den kan dock tillåtas vara något smalare än dragfordonet, om sikten bakåt bara är möjlig när dragfordonets sidobackspeglar används.

Bilens och släpens sammanlagda totalvikt ska överstiga 3500 kg men inte 4 250 kg. Bilen ska ha godkända bilbälten av trepunktstyp i framsätena

och lasten får inte innehålla farligt gods eller djur. Du måste själv tillhandahålla en sådan fordonskombination.

Tänk på att du inte får köra till provplatsen på egen hand eftersom du saknar körkort för att framföra fordonskombinationen.

Om du saknar körkort med behörighet B måste du göra körprovet i en bil som uppfyller kraven för prov för behörighet B.

Motorcykel

Vid prov för behörighet A1, A2 eller A ska du visa motorcykelns senaste registreringsbevis. Motorcykeln ska uppfylla följande krav för de olika behörigheterna:

Behörighet A1

Motorcykeln ska kunna köras med en hastighet av minst 90 km/tim. Den ska ha:

- en cylindervolym av minst 120 cm³ och högst 125 cm³,
- en nettoeffekt av högst 11 kW,
- ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt av högst 0,1 kW/kg. Om motorcykeln drivs av en elektrisk motor ska förhållandet mellan nettoeffekt och tjänstevikt vara minst 0,08 kW/kg och högst 0,1 kW/kg.

Behörighet A2

Motorcykeln ska kunna köras med en hastighet av minst 100 km/tim.

Den ska ha:

- en cylindervolym av minst 245 cm³,
- en nettoeffekt av minst 20 kW och högst 35 kW,
- ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt av högst 0,2 kW/kg. Om motorcykeln drivs av en elektrisk motor ska förhållandet mellan nettoeffekt och tjänstevikt vara minst 0,15 kW/kg och högst 0,2 kW/kg.

Om provfordonets originalutförande har ändrats, får fordonet inte ha sitt ursprung i ett fordon med en nettoeffekt högre än 70 kW.

Behörighet A

Motorcykeln ska kunna köras med en hastighet av minst 100 km/tim.

Den ska ha:

- en cylindervolym av minst 595 cm³,
- en tjänstevikt som överstiger 175 kg,
- en nettoeffekt av minst 50 kW. Om motorcykeln drivs av en elektrisk motor ska förhållandet mellan nettoeffekt och tjänstevikt vara minst 0,25 kW/kg.

JAG HÅLLER PÅ ATT TA KÖRKORT

Bild 1

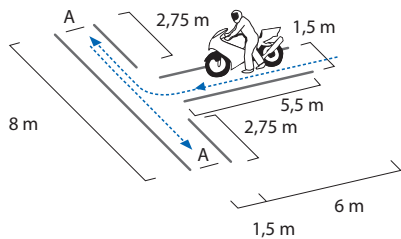
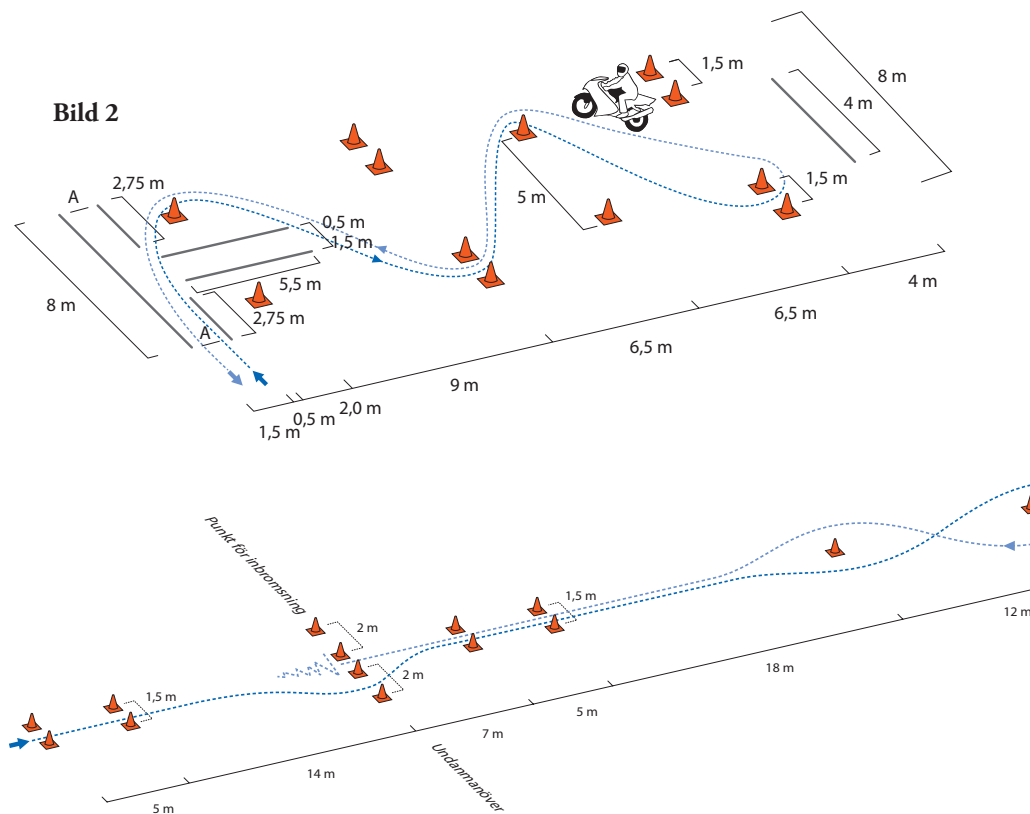

Bild 2

JAG HÅLLER PÅ ATT TA KÖRKORT

Hastigheten ska regleras med kopplingen, så kallad krypkörning. Om du har en automatväxlad motorcykel som saknar kopplingshandtag, får du reglera hastigheten på annat sätt, men då markeras det med villkorskod på körkortet (kod 78). Du får då enbart behörighet att köra automatväxlade motorcyklar.

Högfartsdel

I provet ingår en undanmanöver i minst 50 km/tim och serpentinkörning. Provet avslutas med en effektiv och kontrollerad inbromsning från cirka 50 km/tim till stillastående med samtidig inbromsning på både fram och bakhjulet. Förarprövarn avgör om undanmanövern ska göras åt vänster eller höger. Körning genom serpentinbanan får genomföras med början antingen till höger om första konen och med returkörning till vänster om serpentinbanan i färdriktningen räknat, eller tvärt om.

Bromsning

Manöverprovet avslutas med effektiv och kontrollerad inbromsning från hastigheterna 70 km/tim och 90 km/tim till stillastående med samtidig bromsning på både fram- och bakhjul.

Efter provet

Direkt efter körningen talar förarprövarn om för dig om provet är godkänt och skickar resultatet till Transportstyrelsen. Har du sedan tidigare ett godkänt och giltigt kunskapsprov (i de fall det krävs), får du besked av förarprövarn att ditt körkort är utfärdat. Inom fem arbets-

dagar skickas körkortet i ett rekommenderat brev, som du måste hämta ut personligen. Du måste då visa upp en godtagbar och giltig identitetshandling (ID-handling). Till dess att du har fått körkortet måste du, när du kör, ha med dig en handling som styrker din identitet, till exempel ett pass eller ID-kort. Observera att du enbart får köra inom Sveriges gränser till dess att du har fått körkortet i din hand.

Körkort på prov

Alla nyblivna körkortstagare i Sverige, utom de som tagit körkort behörighet AM (moped), får en provotid på två år. Från den 1 juni 2024 är provotiden ett år för behörigheten AM. Det innebär att om du under provotiden gör dig skyldig till någon förseelse som leder till att körkortet återkallas, måste du göra ett nytt förarprov (både kunskapsprov och körprov) för att få ett nytt körkort. För behörighet AM, där de inte krävs något körprov, måste du genomföra utbildningen och kunskapsprovet på nytt. För behörigheterna A1, A2, A och B måste du genomgå en riskutbildning på nytt innan du får avlägga förarprovet. Kraven gäller oavsett hur kort spärrtiden (återkallelsetiden) är. När ett nytt körkort utfärdats efter återkallelse påbörjas en ny provotid. Läs mer om återkallat körkort på sidan 26.

Behörigheterna BE, C1, C1E, D1, D1E, C, CE, D och DE

Du kan läsa mer om de krav som ställs på provfordon för de högre behörigheterna på trafikverket.se/korkort.

Jag har körkort

Ditt körkort behöver förnyas senast fem eller tio år efter utfärdandet, beroende på behörighet. Transportstyrelsen skickar en så kallad grundhandling för förnyelsen i god tid före tidsgränsen. Om du ändrar namn eller personnummer, sänder Transportstyrelsen alltid automatiskt över handlingar för förnyelse.

Förnya körkortet

Periodisk förnyelse

Körkort för behörighet AM, A1, A2, A och B ska förnyas senast tio år efter utfärdandet. Transportstyrelsen skickar en så kallad grundhandling för förnyelsen i god tid före tioårsgränsen. Handlingen sänds till din folkbokföringsadress. Körkort för högre behörigheter (C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE) har en giltighetstid på fem år. Läs mer under "Förlänga giltigheten för högre behörigheter".

Om du som har körkort som ska förnyas vart tionde år och inte har fått handlingar för förnyelse av körkortet när cirka en månad återstår till den tidpunkt då körkortet ska ha förnyats (står på körkortet), bör du på eget initiativ ansöka om förnyelse. Det kan du göra genom att ringa till Transportstyrelsens

kundtjänst för körkort på 0771-81 81 81. Om du ändrar namn eller personnummer, sänder Transportstyrelsen alltid automatiskt över handlingar för förnyelse.

Förlänga giltigheten för högre behörigheter

För att få behålla så kallade högre behörigheter (C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE) måste man ansöka om förlängning hos Transportstyrelsen innan giltighetstiden går ut. Du måste då visa att de medicinska kraven är uppfyllda. I vissa fall ska din ansökan om förnyelse kompletteras med en hälsodeklaration och synintyg och i andra fall med ett läkarintyg.

Transportstyrelsen skickar ut handlingar när det är aktuellt att ansöka samt information om när du senast ska ansöka samt vad du ska bifoga ansökan

(hälsodeklaration och synintyg eller läkarintyg). Du kan tidigast ansöka ett år innan behörigheten eller behörigheterna blir ogiltiga.

Fotot på körkortet

När du ska förnya ditt körkort kan du välja att fotografera dig på något av Trafikverkets förarprovskontor eller skicka in ett fotografi som du har fäst på ansökningsblanketten (grundhandlingen). Läs mer om hur du fotar dig vid Trafikverket på **trafikverket.se**

Stulet, borttappat eller skadat körkort

Om du tappar bort ditt körkort eller det har blivit förstört eller skadat så att det inte längre är användbart, ska du ansöka om förnyelse av körkortet. (Se ovan under Periodisk förnyelse.) Detsamma gäller för traktorkort.

Du kan ansöka om förnyelse på **transportstyrelsen.se**

Om ett förlustanmält körkort eller traktorkort kommer till rätta, ska det genast skickas till Transportstyrelsen.

Återkallat körkort

Körkortet kan återkallas

Transportstyrelsen kan återkalla ett körkort på följande grunder:

1. rattfylleri, grovt rattfylleri eller grov vårdslöshet i trafik
2. smitning från trafikolycksplats
3. upprepade trafikförseelser, dock minst tre under en tvåårsperiod

4. brott mot någon viktig trafikregel, till exempel fortkörning, rödljuskörning, stoppliktsförseelse, omkörning vid övergångsställe, olovlig körning eller vårdslöshet i trafik
5. opålitlighet vad gäller nykterhet
6. allmän brottslighet
7. sjukdom
8. underlåtenhet att följa föreläggande om läkarintyg eller förarprov
9. körkortet utfärdat på felaktiga grunder.

Ett körkort kan återkallas tills vidare om det på sannolika skäl kan antas att det kommer att återkallas vid Transportstyrelsen slutliga prövning. Vid återkallelse enligt punkt 1–6 fastställs en spärrtid på lägst en månad och högst tre år. Vid grovt rattfylleri eller grov vårdslöshet i trafik ska spärrtiden vara lägst ett år. Vid avslag på ansökan om körkortstillstånd beslutas också om en spärrtid – under den får man inte avlägga förarprov.

Nytt körkort efter återkallelse
Det krävs i regel körkortstillstånd för nytt körkort både efter återkallelse tills vidare och efter slutligt beslut om återkallelse. Undantaget är återkallelse enligt punkt 2–4 (se ovan), om spärrtiden inte är längre än ett år. Körkortstillstånd kan sökas redan när det återstår sex månader av spärrtiden, men ansökan prövas tidigast två månader före spärrtidens slut.

Om spärrtiden är längre än ett år, krävs alltid godkänt förarprov, det vill säga både kunskapsprov och körprov, innan ett körkort kan utfärdas. För behörighet AM, där de inte krävs något körprov, måste föraren genomföra utbildningen och kunskapsprovet på nytt.

Samma sak gäller vid kortare återkallelsetider, om körkortet har återkallats på grund av en händelse under provtiden – två år för de flesta behörigheter. För behörighet AM är provtiden ett år efter kunskapsprovet (från 2024-06-01). Även i andra fall kan det krävas förarprov.

Ett återkallat körkort kan aldrig återfå sin giltighet, även om körkortet skulle finnas kvar. Den som ska göra ett nytt förarprov efter återkallelse måste ha en genomförd och giltig riskutbildning (gäller motorcykel och personbil). Den som gjort sig skyldig till eller är misstänkt för rattfylleri på grund av alkoholförtäring kan ansöka om att få körkort med villkor om alkoholåstället för att få körkortet återkallat.

Om det finns särskilda skäl kan körkortsinnehavaren få en varning i stället för att få körkortet återkallat. Varningen finns kvar i vägtrafikregistret i fem år och kan innebära en strängare bedömning vid en ny prövning av körkortsinnehavet.

Utlämning av ditt nya körkort
När ditt körkort är tillverkat skickas det ut med rekommenderad post (REK) till ett av postens ombud. När du ska hämta ut ditt nytillverkade körkort hos ett postombud ska du göra det personligen. För att du ska kunna hämta ut ditt körkort måste du i samband med utlämningen styrka din identitet genom att visa upp en godkänd och giltig legitimation.

Utländskt körkort

Om du har ett körkort som är utfärdat i ett annat land, är det i vissa fall giltigt även i Sverige.

Körkort från EES-stater
Ett körkort som är utfärdat i en stat

inom EES är giltigt i Sverige så länge det är giltigt i landet där det har utfärdats, och inte har bytts ut mot ett svenskt. Körkortet är giltigt även om du är folkbokförd i Sverige. Du får också vara handledare vid privat övningskörning, om du uppfyller kraven för det.

Utbyte av körkort från EES-stater
Du får byta ut ditt körkort från en EES-stat mot ett svenskt körkort, om körkortet är giltigt i Sverige och du är permanent bosatt i Sverige.

Körkort från länder utanför EES
För att ett körkort som är utfärdat i en stat utanför EES ska vara giltigt i Sverige, måste det vara giltigt i det land där det har utfärdats, och inte ha bytts ut mot ett svenskt. Körkortet är inte giltigt om du varit folkbokförd i Sverige sedan mer än ett år, om det inte är från Färöarna, Storbritannien eller Nordirland

Utbyte av körkort från länder utanför EES
Ett körkort från ett land utanför EES får inte bytas ut mot ett svenskt körkort. Det finns dock några undantag. Ett körkort från Storbritannien, Nordirland, Färöarna, Schweiz eller Japan får bytas till ett svenskt. För att få byta måste du uppfylla de personliga och medicinska kraven för körkort och vara permanent bosatt** i Sverige. Om du har behov av att köra bil utan avbrott är det viktigt att din ansökan om utbyte av körkort från Schweiz eller Japan kommer in till

Transportstyrelsen inom ett år från att du blev folkbokförd i Sverige, då ditt utländska körkort inte är giltigt här efter denna tid.

EES-staterna är: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

Permanent bosättning
För att din bosättning i en stat ska anses vara permanent ska du vara bosatt i den staten under minst 185 dagar varje kalenderår:

JAG HAR KÖRKORT

1. till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller
2. till följd av personlig anknytning (nära band mellan person och den plats där man bor).

Utbyte av utländskt körkort

Du kan beställa blankett för att ansöka om utbyte av utländskt körkort på **transportstyrelsen.se** eller genom att kontakta Transportstyrelsens kundtjänst för körkort på 0771-81 81 81.

Transportstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från bestämmelserna om utländska körkort, om det kan ske utan fara för trafiksäkerheten.

Internationellt körkort

Den som har ett giltigt svenskt körkort

kan få ett internationellt körkort utfärdat. Uppgift om vilka organisationer som utfärdar internationella körkort hittar du på **transportstyrelsen.se**

Internationellt körkort rekommenderas för den som ska köra fordon i länder utanför EES-området. Ett internationellt körkort är endast en översättning av det nationella körkortet och du måste ha med dig båda handlingarna och kunna uppvisa dem vid en kontroll.

Att köra med svenskt körkort i andra länder inom Europa

Körkort som utfärdas inom EU har samma utseende och innehåll. Det underlättar för dig som kör bil i olika

länder inom unionen. Samtidigt finns det nationella övergångsregler som skiljer sig åt och kan skapa problem för den som kör. Alla medlemsländer har bestämt att acceptera de övergångsregler som gäller i respektive land. Men det innebär inte att varje polisman känner till vilka regler som gäller i de olika medlemsländerna. Om du har ett körkort som omfattas av övergångsbestämmelser, t.ex. rätten att köra en husbil som väger mer än 3,5 ton med B-körkort, kan du få problem om du blir kontrollerad i ett annat land inom EU. Ett sätt att bevisa att du har rätt att köra fordonet, är att du tar med dig en kopia av den ekvivalenstabell som tagits fram av EU-kommissionen. Ekvivalenstabellen på olika språk och mer information om att köra i andra länder hittar du på **transportstyrelsen.se**

Övergångsregler och gamla rättigheter

Körkortslagstiftningen tillämpar ofta en princip som kallas ”grandfather rights” (farfarsrättigheter). Det innebär att gamla regler kan fortsätta att gälla för den som redan har ett körkort när nya regler införs. En sån rättighet förutsätter en övergångsbestämmelse och gäller normalt bara så länge körkortet är giltigt.

Ett körkort kan till exempel bli ogiltigt efter en återkallelse eller om du inte har förnyat det inom utsatt tid. När

körkortet utfärdas på nytt gäller de regler som finns vid tidpunkten för det nya utfärdandet.

Övergångsregler A1

Begränsningen på ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,1 kW/kg gäller inte om körkortet är utfärdat före den 19 januari 2013 förutsatt att behörigheten inte har varit återkallad (eller ogiltig av annat skäl) efter detta datum.

Ett körkort kan ha villkor som begränsar eller utökar rätten att köra fordon.

Övergångsregel A1 och A

Körkort utfärdade före den 19 januari 2013 ger fortsatt rätt att köra fyrhjuling mc om behörigheten inte har varit återkallad (eller ogiltig av annat skäl) efter detta datum.

Övergångsregel B

B-behörighet som förvärvats före den 1 juli 1996 ger rätt att köra personbil med en totalvikt över 3,5 ton om behörigheten inte har varit återkallad (eller ogiltig av annat skäl) efter detta datum.

Övergångsregel BE

Körkort utfärdade före den 19 januari 2013 ger fortsatt rätt att koppla till släpfordon utan totalviktsbegränsning om behörigheten inte har varit återkallad (eller ogiltig av annat skäl) efter detta datum.

Trafikverket Förarprov provplatser

Hos Trafikverket Förarprov gör du kunskapsprov och körprov för körkort. Du kan även fotografera dig för förnyelse av körkort.

På Trafikverkets Youtube-kanal hittar du filmer om hur kunskapsprovet och körprovet går till.

[youtube.com/Trafikverket](https://www.youtube.com/Trafikverket)

Adresser med vägbeskrivningar och öppettider till Trafikverkets Förarprov alla provplatser hittar du på **trafikverket.se/forarprovskontor** eller genom att kontakta Trafikverkets kundtjänst Förarprov på 0771-17 18 19.

Avgifter

Information om olika avgifter för olika prov finns på Trafikverkets hemsida. Se **trafikverket.se/korkort**

Bestämmelser om avgifter för körkort och förarprov finns i förordningen (2010:1578) om provavgifter och i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:105) om avgifter.

Du kan boka tid för kunskapsprov och körprov
på trafikverket.se/bokaprov eller genom att kontakta
Trafikverkets kundtjänst Förarprov på 0771-17 18 19.

Du hittar mer information om körkort på
transportstyrelsen.se

**TRANSPORT
STYRELSEN**

transportstyrelsen.se
telefon 0771-503 503